

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
І СПОРТУ

«Затверджую» Ректор ПДАФКіС
В.Г.Савченко
протокол № 2 засідання Вченої ради
від 23. 09. 2020 р.

КОНЦЕПЦІЯ

**освітньої програми «Ерготерапія» за спеціальністю 227 «Фізична
терапія, ерготерапія»»
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»**

Дніпро – 2020 р.

Освітня діяльність Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту ґрунтується на концептуальних засадах Національної Доктрини розвитку освіти, Державної Національної програми «Освіта» («Україна ХХІ століття»), Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», наказів Міністерства освіти і науки України, керується положеннями Статуту, Правилами внутрішнього розпорядку академії та іншими нормативно-правовими актами.

Головне завдання освітньої програми спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» рівня освіти «Бакалавр» допомогти здобувачам реалізувати прагнення до отримання знань і практичних навичок, соціальної впевненості перспективи отримання престижної роботи в складних умовах ринкової економіки. В процесі навчання студенти стануть висококласними фахівцями в обраному ними напрямку.

Освітньо-професійна програма спрямована на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія», який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419.

Код та найменування спеціальності – 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Рівень вищої освіти – сьомий рівень НРК України / перший бакалаврський рівень вищої освіти.

спеціалізацій та Орієнтовний перелік освітніх програм: Освітньо-професійна програма: ерготерапія. Кваліфікація: Бакалавр з ерготерапії.

Освітньо-професійна програма узгоджується з рекомендаціями проєкту з вирівнювання структури європейської вищої освіти та вимогами професійних асоціацій: World Confederation for Physical Therapy: “Policy Statements”, http://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/WCPT_Policy_statements_2013.pdf; “Entry level competencies for occupational therapists” World Federation of occupational therapists: “Entry level competencies for occupational therapists”, http://www.wfot.org/wfot2014/pdf/entry_level_competencies .

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та термін навчання – 240 кредитів / 3 роки 10 місяців. 75% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за програмою «Ерготерапія». Обсяг освітньої програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра складає 180 кредитів. Освітня програма повинна містити не менше 33 кредитів практичної підготовки за спеціальності.

Відпрацювання кожної клінічної практики повинно становити не менше 90% запланованого обсягу. Практики за напрямками порушення діяльності опорно-рухового апарату внаслідок травм і захворювань, серцево-судинної, дихальної та нервової систем є обов'язковими та проводяться за умови наявності спеціалізованих підрозділів і профільних фахівців.

Програма передбачає:

– підготовку лише за очною (денною) формою навчання;

– обов'язкові практики з ерготерапії та фізичної терапії у закладах охорони здоров'я, сфери соціального захисту, освіти, в реабілітаційних центрах України та за кордоном.

Програма враховує специфіку прифронтової зони Дніпропетровської області, унікального проекту «Університет третього віку» м. Дніпро, наявність реабілітаційних центрів для дітей, потребу в кадровому забезпеченні.

Мета освітньої програми

Метою освітньої програми є підготовка ерготерапевтів, які відповідають сучасним вимогам українського та міжнародного ринку праці, що дозволяє їм вирішувати завдання організації ерготерапевтичної допомоги населенню.

Зміст підготовки

Цикл дисциплін програми загальної підготовки включає курси, що відповідають стандарту вищої освіти з акцентом на складові, як базу засвоєння дисциплін професійного циклу.

Цикл навчальних дисциплін професійної підготовки забезпечує навчання сучасної методології формування професійних знань і навичок відповідно до обраної студентом спеціальності.

Дисципліни спеціалізації покликані відігравати визначальну роль у формуванні професійних навичок випускників бакалаврату та забезпеченні гнучкого реагування на потреби ринку. З цією метою значна частина цих дисциплін вивчається за вибором студентів.

Залежно від кон'юнктури, підготовка може бути орієнтована на подальший розвиток освітньої програми.

Практична спрямованість навчання забезпечується клінічними практиками з ерготерапії у закладах охорони здоров'я, сфери соціального захисту, освіти, в реабілітаційних центрах України та за кордоном.

Навчання передбачає забезпечення єдності навчального і дослідницького процесу. Поряд з участю всіх студентів в науково-дослідній роботі, що визначається освітньою програмою, процес навчання передбачає участь студентів у роботі наукових семінарів, участь в українських і міжнародних наукових конференціях.

Студенти спрямовуються на виробничу практику до закладів охорони здоров'я, сфери соціального захисту, освіти, у реабілітаційні центри.

Професійні стандарти, на дотримання яких планується скерувати навчання (в разі наявності). Випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003-2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: КП Професійна назва роботи 3226 – Фахівець з фізичної реабілітації, асистент фізичного терапевта, асистент ерготерапевта.

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 04. Здатність працювати в команді.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 11. Здатність вчитися та опановувати сучасні знання
- ЗК 12. Здатність застосовувати отримані знання та навички у практичних ситуаціях.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Здатність креативно знаходити та приймати оптимальні рішення у співпраці з командою та клієнтом.
- ЗК 15. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 16. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
- СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засобами ерготерапії, фізичної терапії.
- СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці ерготерапії, фізичної терапії.
- СК 05. Здатність проводити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології, кардіології та пульмонології, педіатрії, осіб похилого віку, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, складати і обговорювати програму фізичної терапії, ефективно її реалізовувати.

СК 08. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії, ерготерапії, фізичній терапії.

СК 09. Здатність ефективно реалізовувати програму ерготерапії. фізичній терапії

СК 10. Здатність забезпечувати відповідність заходів, фізичній терапії ерготерапії функціональним можливостям та потребам клієнта.

СК 11. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами, аналізувати результати втручання фізичного терапевта, коригувати програму та надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації.

СК 12. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 13. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК14.Здатність навчати клієнтів/опікунів самообслуговуванню /догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 15. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

СК 16. Здатність розмежовувати сфери діяльності і межі професійних компетенцій фізичного терапевта та ерготерапевта, за потребою скеровувати пацієнта/клієнта до фахівців інших спеціальностей.

СК 17. Здатність адаптовувати засоби повсякденної діяльності, технічні та допоміжні засоби пересування і самообслуговування з метою розширення функціональної самостійності пацієнта/клієнта та його заняттєвої участі.

СК 18 Здатність планувати і здійснювати відновлення фізичних, психологічних, соціальних функцій учасників бойових дій.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання. Особи мають право розпочати навчання за освітньою програмою на базі повної загальної середньої освіти та за наявності освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст. Після завершення навчання за освітньою програмою особа має право здобувати другий (магістерський) рівень вищої освіти за умови наявності першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форми поточного контролю: усне або/та письмове опитування, тестові завдання, захист практичних та індивідуальних робіт.

Підсумковий контроль здійснюється за результатами поточного контролю або/та оцінюванням виконання комплексної контрольної роботи, іспиту.

Критерій оцінювання – рівень досягнень результатів навчання відповідно до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій.

Студент повинен демонструвати рівень досягнення результатів навчання за кожним компонентом плану освітнього процесу не менше, ніж на 60 %.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою (прохідні бали 60...100) та за 4-х бальною національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незараховано»), яка використовується для перенесення кредитів.

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.

Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність: на основі двосторонніх договорів між Придніпровською державною академією фізичної культури і спорту та іншими закладами вищої освіти України.

Міжнародна кредитна мобільність: угоди за програмою Erasmus+ між Придніпровською державною академією фізичної культури і спорту та закордонними закладами вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту. Кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» оцінює відповідність професійної компетентності студента вимогам, визначеним цим стандартом, здійснюється Центром тестування при МОЗ України відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів. Практично-орієнтований іспит оцінює відповідність компетентності студента вимогам, визначеним стандартом та цією освітньою програмою, і проводиться екзаменаційною комісією закладу вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Передбачувані результати навчання

Випускник програми в загальному і загально-професійному плані повинен:

- Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращення умов довкілля громади.

- Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

- Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; отримувати інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

- Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів ерготерапії.

- Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; обирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

- Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі в діяльності, трактувати отриману інформацію.

- Трактувати інформацію про наявні у клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

- Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

- Реалізовувати індивідуальні програми ерготерапії.

- Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

- Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

- Обирати оптимальні форми, методи та прийоми, що забезпечують шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

- Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

- Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та особистісними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

- Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

- Оцінювати результати виконання програм ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій та, за потреби, модифікувати поточну діяльність.

- Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

- Застосовувати у професійній діяльності знання з ергономіки та універсального дизайну для адаптації та створення безпечного і доступного середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта, змінювати фактори фізичного

та соціального середовища з метою збільшення функціональної незалежності пацієнта/клієнта.

- Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів охорони здоров'я; мати навички лідерства.

Придатність до працевлаштування: Після закінчення навчання за освітньою програмою випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду:

3226 – асистент фізичного терапевта;

3226 – асистент ерготерапевта;

3226 – масажист;

3226 – масажист спортивний.

ДК 009:2010:

86.10 – діяльність лікарняних закладів ;

93.12 – діяльність спортивних клубів;

93.13 – діяльність фітнес-центрів.

Випускники мають право продовжити навчання для здобуття другого рівня вищої освіти та здобуття кваліфікації «магістр з ерготерапії».

**Обґрунтування потреби підготовки фахівців освітньої програми
«Ерготерапія», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»**

Актуальність підготовки фахівців з ерготерапії обумовлена необхідністю кадрового забезпечення лікувальних закладів та сфери соціального захисту, реабілітаційних центрів тощо, Академія планує підготовку фахівців з ерготерапії, для виконання лікувально-педагогічних послуг, дітям, дорослому населенню, воїнам АТО, особам похилого віку тощо.

Переваги навчання у Придніпровській державній академії фізичної культури і спорту наступні: забезпеченість освітнього процесу підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, сучасним обладнанням у відповідності до європейських стандартів; соціальна інфраструктура - 100% забезпечення гуртожитком студентів, для відпочинку доступні - закритий басейн, футбольний стадіон, легкоатлетичний манеж та ін.

Висококваліфіковані викладачі, мають фахову базову освіту, наукові ступені, значний досвід практичної роботи; відповідне навчально-методичне та інформаційне забезпечення для використання активних форм навчання й інформаційних технологій у навчальному процесі.

Керівництвом академії укладено угоди щодо проходження практик з керівниками закладів системи охорони здоров'я, соціальної сфери, освіти, реабілітаційних центрів України.

Академія має достатній потенціал та ресурси для підготовки конкурентоспроможних фахівців з ерготерапії, які володіють ключовими компетенціями, необхідними для професійної діяльності.